

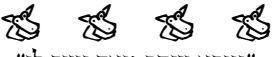
ויקרא

טמונה בפרשה

פנינים

"לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישדאל"

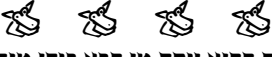
לאחר שגבר יעקב על השטן, שרו של עשו, ניתן לו השם ישראל במקום יעקב. כאשר נוסף למנן "יעקב" (182) את מנן "שטן" (359), נקבל: "ישראל" (541). לכן אמר השטן: "למה זה תשא ל שמי" - הלא מתוך זה שניתן לך עתה השם "ישראל", יוכל אתה לדעת מהו שמי, ולשמ מה אתה שואל... (רמתים צופים) רמז נוסף, שהגימטריא של 'ישראל' (541) שווה לראשי התיבות של עשרת הספירות (כתר, חכמה, בינה, גדולה, גבורה, תפארת, נצה, הוד, יסוד ומלכות) כחבגנתה"ם, ואף המילה 'מצות' שווה ל 541 שהרי ישראל דבוקים הם במצוות. בשם 'ישראל' מצויים ראשי התיבות של שמות אבותינו ואימותינו: יעקב, יצחק, שרה, רחל, רבקה, אברהם, לאה. ר"ת נוספים: יש לעשות כצון אביך שבשמים. ובמגלה עמוקות כתוב, שבמדרש (שוחר טוב תהלים מה) מובא על הפסוק "תחת אבותיך יהיו בניך", שלעתיד לבוא יהיה כלול בכל אחד מישראל ששים רבוא. וזה רמזו בשם ישראל: ' פעמים ש' הרי 3,000, ר' פעמים 3000 - הרי ששים רבוא, והא' מלמד על עוד ששים רבוא נוספים - הרי ק"ך רבוא, ונקפיל זאת בל' הרי ס' פעמים ששים רבוא. וזהו שכתוב: "כל איש ישראל", שכל הששים רבוא רמזים בשם ישראל.

"ויירא יעקב מאד ויצר לו"

יורא שמא יהרג, ויצר לו, אם יהרג הוא את אחים' (רש"י)

עוד יש לפרש, ע"פ המובא בחו"ל שיעקב חש מפני ב' דברים: שתעמוד לעשו זכות מצות כיבוד אב של כל השנים ששה בהן יעקב בחרן, ושיש בידו חשש איסור שנשא שתי אחיות. ושניהם רמזים בפסוק: 'ויירא' - על שלא קיים כיבוד אב שנאמר עליה: "איש אמו ואביו תיראו", ויצר' - על האחיות שנאמר: "אשה אל אחותה לא תקח לצרור". (מלוא העומר) ולפי"ז ניתן לדקדק מדוע כתוב 'ויירא' עם שתי יודים"ם, בעוד ש'יצר' נכתב ביו"ד אחת, שהרי בפסוק: "וייצר ד' אלקים את האדם", פירש רש"י שנכתב בשני יודים"ם כיון שהיו ב' יצירות, יצירה לעולם הזה ויצירה לתחיית המתים, הרי שכפילות האות 'י' מלמדת שיש לכפול את משמעותה של המילה. לכן, על מניעת כיבוד ההורים שנרמזה במילה 'ויירא', יעקב הצטער פעמיים, על העדר הכיבוד הן של אביו והן של אמו. אך על נשיאת האחיות שנרמז במילה 'ויצר', הצטער רק פעם אחת שכן אחות אחת לכשעצמה מותרת לו.

"וילן שם בלילה ההוא ויקח מן הבא בידו מנחה לעשו אחיו"

רש"י מפרש ג' פירושים להסביר את המילים 'מן הבא בידו': א. ממה שברשותו. ב. אבנים טובות ומרגליות, שאדם צר בצרור ונושאם בידו. ג. מן החולין, שנטל מעשר לפני ששלח את המנחה. עוד פירושים: ד. יעקב שלח מנחה לעשו רק מהדברים שהגיעו לו מיטו ומגיע כפיו, ולא שלח מנחת תבואות או זמרת הארץ ומגדנות וכדומה שהם דברים שבאים "מטל השמים ומשמני הארץ", כדי שיזכר עשו בברכות שהפסיד ויתרגז יותר. (אלשיך) ה. שלח לו בהמות דווקא ולא כלי כסף וכלי זהב ומגדנות, כי הדרך אינו מקום לשליחת דברים כאלו. (הרמב"ן) ו. יעקב אבינו לא רצה לשלוח לעשו מברמותיו שלו, שכן לא רצה להפקיעם מן הקדושה אל הטומאה, אלא הן זומנו לידיו במיוחד, כדי שישלח מהן לעשו. וזהו שכתוב: "מן הבא בידו", מאשר נזדמן לידו במיוחד לתכלית זו (זר זהב). וע"פ זה ניתן לפרש את דברי רש"י בהמשך: "ויבא יעקב שלם-שלם בממונו", הקשים לכאורה שהרי חסרו ליעקב כל אותן בהמות ששלח לעשו. אלא, כלל לא היו משלו ולא חסר דבר. ז. בכוונה תחילה מנע עצמו יעקב מלבחור ממיטב הצאן ולקח באקראי מן הבא בידו כיון שלמד ק"ו מן האבנים אשר שם מראשותיו שרבו מי יזכה שיניח צדיק ראשו עליו, הרי שיש קדושה גם באבנים הדוממים ובוודאי בבע"ח שהם במדרגה גבוהה יותר מאבנים. לכן לא מלאו לבו לבחור בהמות מיוחדות עבור עשו אלא לקח מן הבא בידו. (חפץ חיים) ה. בעל הטורים כתב ששלח לעשו בעלי מומים בדווקא כדי שלא יוכל להקריב מהם קרבנות, ולכאורה קשה, וכי עשו לא היה כועס יותר למראה עדר שלם של בעלי מום ששלח אליו יעקב? ובדרכי משה (יו"ד לה) כתב בשם הר"ר יהודה חסיד שיש סימן לדעת אם הבהמה טריפה או לא, שיעביר את ידו על גבה בכח, ואם שוחה היא קמעה אזי כשרה היא. וזהו שכתוב שיעקב לקח מן הבא בידו דהיינו את אותם שנשאר בידו, ולא השפילו לארץ כשהעביר ידו עליהם אותם שלח לעשו. (קהלת יצחק) ט. הבהמות שעלו בגורל להישלח לעשו לא רצו ללכת כמו הפר של נביאי הבעל בהר הכרמל, ולכן היה צריך לקחת תחת ידו בתקיפות ומיד להעביר אותם לידי עבדיו: "ויתן ביד עבדיו", שנאלץ ליטול אותם ולמוסרם בעל כורחם. (שפ"א)

לסדר את הפרשה

אפניכם רשימת ויקרא הפרשה 2270, וליכם אסדרים אפי 2270 ההגות של פרשה. כשגיליון, גלון 2 האגיון אן מסוף הפרשה.

ה. בית העיר שכם וההיטירות מהע"ז

ל. יעקב נאבק במלאך

ו. פגישת יעקב ועשו ופרידתם

ח. תולדות יעקב ומות יצחק

ע. הכנות יעקב למפגש עם עשו

ש. מיתת דבורה ורחל והולדת בנימין

ת. יעקב בשכם ומעשה דינה

ר. תולדות עשו ושעיר החורי

ואלופיהם

שאלה לשולחן השבת

"ועתה הייתי לשני מוחנות"

יש לבאר בעניין זה, מדוע לבסוף השאיר יעקב את כל משפחתו באותו מחנה כמו שמוכח מהמשך הפרשה.

עוד צריך לפרש, את עיקר דברי יעקב לקב"ה: ה' ועתה הייתי לשני מוחנות, והרי הוא זה שהחליט לפצל את מחנהו לשניים, ואם היה מחליט לפצלם לעשרה מחנות, או-אז היה אומר: כי במקלי עברתי את הירדן הזה ועתה הייתי לעשרה מחנות?! מה עוד שהסיבה שהביאה לו לפצל את מחנהו היא מפני הסכנה ולא עשה כן מבחירתו.

הטרת השאלה הינה אגורר דיון 2120
אלה השגה
ניתן לעלו את השגותיכם אלקרט
(2120) אגורר, אמ ישה,
(21) אגורר אן אן
השגותיכם אגורר 2120.

טמונה בפרשה ויסלח

חידון א' ת'

- הגשמה לכל שאלה מגילה באור המופיעה בראש השורה.
- א. מספר האנשים שהביא עשו עמו
 - ב. האלון שתחתיו נקברה דבורה נקרא: "אלון _"
 - ג. "עם לבן ___"
 - ד. בת לאה, שיצאה כמותה
 - ה. "___ נא מידי אחי מיד עשו"
 - ו. "___ יעקב לבדו ___ איש עמו"
 - ז. מאלופי עשו
 - ח. ממלכי אדום
 - ט. הסיבה שנקראו בני שעיר החורי "יושבי הארץ" (רש"י)
 - י. כך קרא המלאך ליעקב
 - כ. ביום השלישי למילתם, היו בני העיר שכם -
 - ל. הרג את אנשי שכם עם שמעון אחיו
 - מ. שכם: "הרבו עלי ___ ו ___ ואתנה"
 - נ. חלק משלל שכם שיעקב קבר
 - ס. "והארץ תהיה לפניכם שבו ו ___"
 - ע. הוא ויעקב קברו את יצחק
 - פ. כך קרא יעקב למקום בו נאבק עם המלאך
 - צ. פגיעת המלאך ביעקב גרמה לו
 - ק. היא חברון
 - ר. ממתנות יעקב לעשו
 - ש. הר זה הוא מקום משכנו של עשו
 - ת. שם טמן יעקב את הע"ז שבזזו משכם

חידון א' ת' - הפוך

- הגשמה לכל שאלה מגילת באור המופיעה בראש השורה.
- א. שם המישור בו גר יצחק
 - ב. סבא של מהיטבאל בת מטרד
 - ג. "וירא- שמא, וייצר לו- אם... אחרים" (רש"י)
 - ד. נאסר באכילה לבנ"י עד היום הזה
 - ה. יעקב קנה שדה מבני חמור בסכום של _ _
 - ו. מאלופי עשו
 - ז. בכורו של עשו
 - ח. יעקב ציווה לשים _ בין עדרי המנחה
 - ט. "ויסע ישראל _ אהלה מהלאה למגדל עדר"
 - י. "___ מכל החסדים ומכל האמת"
 - ך. יעקב יצק על המזבח שמן ו ___ עליה ___
 - ל. שם בנה יעקב מזבח לד'
 - ם. כך הגיע יעקב לשכם
 - ן. נכד וסבא, ששם הנכד כשם חיה
 - ס. "ותרצני" - 'כל רצון שבמקרא לשון ___' (רש"י)
 - ע. אחות לזטן
 - ף. תואר כבוד לראשי משפחות עשו
 - ץ. "___ את העם אשר אתו"
 - ק. יעקב עבר את מעבר זה
 - ר. אביו של שכם
 - ש. בלהה היתה ___ ליעקב
 - ת. שם המקום בו בנה יעקב למקנהו סוכות

ואלה שמות:

אלו ששה אנשים בפרשה שמס כשם בעל חי? ובשאר התורה? ובנ"ך? (כולל כתיב זהה)

מן המדרש

רשב"י ור' אלעזר בנו התחבאו במערה י"ג שנה בימות הגזירה. והיו אוכלים חרובים של גרודא עד שהעלה גופם חלודה (סדקים). לסוף י"ג שנים יצא וישב על פתח המערה. ראה צייד אחד שבא לצוד ציפורים. וכשהיה רשב"י שומע בת קול אומרת מן השמים 'דימוס', היה ניצלת הציפור. וכשהיה שומע את בת הקול אומרת 'ספקולא', היתה ניצלת ונלכדת. אמר, צפור מבלעדי שמים לא ניצודת, על אחת כמה נפש של איש. יצא ומצא שנשתכחה הגזירה ונתבטלה. באו ורחצו בבית המרחץ של בני בית מוקד של טבריא. אמר לו בנו, כל הטובה שטבריה עושה לנו ואין אנו מטהרים אותה מהמתים? אמר, צריכים אנו לעשות טובה כדרך שהיו אבותינו עושים, שהיו עושים שווקים ומוכרים בזול. אמר, צריכים אנו לטהר את טבריה. מה עשה? לקח תורמוס והיה מקצץ ומשליך הקציצות בשוק, וכל מקום שהיה בו מת היה המת עולה וצף, וכל מקום שלא היתה שם טומאה התורמוס היה עומד. והיה מציין איזה מקום טומאה ומקום טהרה, עד שטיהר אותה מהמתים. ראהו כותי אחד, אמר אלך אני ואלגלג בזקן ההוא של היהודים. לקח מת וטמנו בשוק טהור. בבוקר, הלך ואמר להם אמרתם שטיהר בן יוחאי את טבריה, באו ראו את המת הזה. צפה רשב"י ברוה"ק שהוא נתנו שם, אמר: גוזר אני על העליון (הכותי) שירד (שימות) ועל התחתון שיעלה (שהמת יחיה), והיה כן. (מתורגם ע"פ ב"ר)

מילה בפרשה

שומר בפתח העמוד
 חשב שישאר גלמוד
 זקיף שלא יושן
 שסיבים צוחחים לזקן.

המונח המצוטט הינו מילה בג' אגיות המופיעה בפרשה, אשר כל שורה באיזה דומה להקשר שונה שלה. (יגכן כגיב מסר וליאופי אגיות גלי' הליה דומה)

הגשמה גפרסם אי"ה בזאיוון הזא

© כל הזכויות שמורות לאהרן ביי. ניתן לשלוח תגובות רעיונות והערות: למערכת: קניפמן 17 ירושלים temunabaparashah@gmail.com

העלון מוקדש לע"ן הרב יצחק בן הרב גרשון זצ"ל

העלון מגיע מדי שבוע לעשרות אלפי משפחות וילדים, המשתמשים בו בשולחן השבת. מעוניינים להקדיש את העלון לכל מטרה? צרו קשר עם המערכת, או טלפנו: 052-766-5775

טמונה בפרשה ויסלח

הפוך בה והפוך בה

הלכה

אמר ר' יהודה אמר שמואל, כל המצוות מברך עליהן, עובר לעשייתן (לפני קיום המצווה). מאי משמע האי עובר לישנא דאקדומי הוא? (מאיפה לנו ש"עובר" הכוונה "לפני"?). אמר אבוי, שכתוב: "והוא עֹבֵר לְפָנֵיהֶם". (פסחים ז:)

אגדה

לא יצא אדם כלילה יחידי. ר' יצחק אומר שנלמד ממה שכתוב: "ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו". רב אומר שנלמד מהפסוק: "ויזרח לו השמש". (שלא יהיה לבדו כלילה). (עפ"י חולין צא).

שעשועי דאורייתא

"ואת חמור ואת שכם בנו הרגו לפי חרב"

איפה עוד בתורה מסופר שהרגו 'לפי חרב'? (ג) * * *

מצאו נא בפרשה:

1. 3 פסוקים רצופים שמופיעים בהם (יחד) שמות של 4 פרשות בתורה.
2. 5 מילים רצופות המסתיימות באות 'נ'.
3. מילה בת 9 אותיות.
4. פסוק שמתחיל ומסתיים באותן 2 אותיות.
5. 2 מקומות שעונים בהם בשאלה.
6. 5 מילים רצופות בנות 2 אותיות!

"זיכרון" סימן

זיכרון אורח אורח מספר פסוקי הפרשה

בתחילת פרשת וישלח רש"י כותב על יעקב: התקין עצמו לג' דברים, לדורון, לתפלה, ולמלחמה. בפרשת וישלח ישנם 153 פסוקים, ואפשר לזכור זאת ע"י זכירת המילה: "למלחמה" = בגימטריא = 153

תשובות

ואלה שמות - בפרשה: רחל, איה, חמור, שער, דיין ודבורה. בתורה: תחש (בן נחור), כלב (בן יפונה), גדי (בן סוסי), חגלה (בת צלפחד), בכר (גמל צעיר) (בן בנימין וכן אפרים), ציפורה (אשת משה) וציפור (אביו של בלק). בנ"ך: שפן (בן אצליו), כלב (בן חצרון בן פרץ), דבורה (הנביאה), יעל (אשת חבר קיני), חולדה (הנביאה), נחש (שניים: מלך עמון, ואבי אביגיל), עגלה (אשת דוד), ליש (אביו של פלטיאל), חזיר (בצירה מתחת לח', היו שניים: מראשי העם שחתמו על אמנת נחמיה, ואבי משמרת כהונה), זאב ועורב (שרי מדין), יונה (הנביא), צביה (אם יהואש), עפרה (משבט יהודה), פרעוש (עלו ממשפחתו עם עזרא), איה (אביה של רצפה פילגש שאול), אמנון (בן דוד), אריה (מחלוקת מפרשים אם הוא שם של אדם), חגב (בית אב שעלו עם עזרא). ומפורסם שמה של אשת תלמי, ארנבת (אינו מופיע בתנ"ך). (ניתן לשלוח למערכת רעיונות נוספים)

חידון א' ת' - ארבע מאות, בכות, גרתי, דינה, הצילני, ויותר ויאבק, זרח, חושם, טועמים העפר, ישראל, כואבים, לוי, מאד מוהר מתן, נזמים, סחרוה, עשו, פניאל, צליעה, קרית ארבע, רחלים, שער, תחת האלה.

חידון א' ת' הפוך - ממרא, מי זהב, יהרג יהרוג, גיד הנשה, מאה קשיטה, צפו, אליפו, רווח, ויט, קטנתי, נסך נסך, בית אל, שלם, צבעון דישון, פיוס, תמנע, אלוף, ויחץ, יבוק, חמור, פילגש, סוכות.

שעשועי דאורייתא - "ויחלוש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב", את סיחון: "ויכהו ישראל לפי חרב". (נאמר גם לגבי הריגת תושבי עיר הנידחת ועיר שנכבשה במלחמה). 1. "וישב עשו בהר שער... ואלה תלדות עשו... אלה שמות בני עשו". 2. "ואלה בני דיין חמדן ואשבן ויתרון וכו'". 3. "סביבותיהם". 4. "קח נא את ברכתי... ויפצר בו ויקח". 5. המלאך עונה ליעקב: "למה זה תשאל לשמי?", ושמעון ולוי עונים ליעקב: "הכזונה יעשה את אחותנו?". 6. "אל תיראי כי גם זה לך בן".

מילה בפרשה פרשת ויצא - לוז. "זוהי תוכניה מקוצרת" - תוכניה=לוח זמנים ובקיצור: לוי, "ועיר כך היתה נקראת" שמה הקדום של בית אל הוא לוז, "עץ שהוא גם פיצוחים" - יעקב לקח מקל מעץ הלוז וישנם אגוזי לוז (בונדוק), "אך הפוך, אין הם יקרים" - לא יקר=זול והפוך=לוז.

טמונות בפרשה - 1. קבר רחל - "קבורת רחל" (להכ), 2. "סוכות" (לגז), 3. "אם על בנים" (לב,יב), 4. "ורוח תשימו" (לב,יז), 5. "מי זהב" (לו,לט), 6. "ויאבק איש עמו" (לב,כה), 7. שיני עשו שנשברו (מדרש), 8. "אלוף תימן" (לו,מב), 9. "ויבוא יעקב שלם" (לג,יח) "האנשים... שלמים" (לד,כא), 10. "אלוף מבצר" (לו,מב), 11. פכים (פחים) קטנים (רש"י לב,כה), 12. "והארץ... רחבת ידים" (לד,כא), 13. "ויתעצבו האנשים" (לד,ז), 14. צוואר יעקב נהיה קשה כשיש (מדרש)

טמונות בהפסרה - 1. "עד צרפת וגלת ירושלם אשר בספרד" (כ), 2. "אם גנבים באו לך אם שודדי לילה" (ה), 3. "והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה" (יח), 4. "בין כוכבים שים קנך" (ד)

שאלה לשלחן השבת פרשת וירא - השאלה בקצרה: איך חשב אברהם שאורחיו ערביים, הרי עדיין לא נולדו מישמעאל?! כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת בקצרה: 1. 'ערביים' הוא שם תואר לתושבי המקום שקרוי 'ערב' ובני ישמעאל כבשוהו. 2. מעצם זה שחשדם כערביים, נענש שישמעאל יעשה ערבי (ע"פ הילקוט שמעוני). 3. חשב שהם משתחוים לאבק רגלים כמו המנהג של הערביים הידועים בכך, ולא שהוא עצמו חשב שהם ערביים ממש.